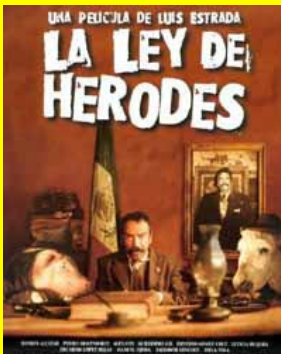

El cine i la Declaració Universal dels Drets Humans

Article 21

"1. Tota persona té dret a participar en el govern del seu país, directament o per mitjà de representants lliurement elegits.

"2. Tota persona té dret, en condicions d'igualtat, a accedir a les funcions públiques del seu país.

"3. La voluntat del poble és el fonament de l'autoritat de l'estat; aquesta voluntat ha d'expressar-se mitjançant eleccions autèntiques, que s'han de fer periòdicament per sufragi universal i igual i per vot secret o per altres procediments equivalents que garanteixin la llibertat del vot."

Article 21

Dret a participar en el govern.

La ley de Herodes

Any: 1999.

Durada: 123'.

Direcció: Luis Estrada.

País: Mèxic.

Edat: A partir de 13 anys.

Argument: El corrupte alcalde d'una remota aldea és linxat i decapitat pels habitants. El seu successor, inicialment carregat de bones intencions, seguirà finalment la via corrupta i cometent múltiples abusos. Una crítica ferotge de la manipulació de la democràcia i l'abús de poder durant els anys cinquanta a Mèxic.

Suggeriments didàctics

Altres articles de la Declaració que es poden treballar: 22, 25, 28, 30.

Temes: Abusos de poder, corrupció, cultura de la violència, pobresa, prostitució.

Elements de debat per a iniciar un cinefòrum:

- Com ha de ser l'exercici del poder per part dels governants?
- Hi ha grups socials o institucions que exerceixin el poder sense haver estat elegits democràticament?
- Opinar sobre l'actuació del poble contra els governants corruptes.

Altres reflexions que es poden tenir en compte:

- Juan Vargas és un personatge més aviat fresc i poca cosa, però no hi ha res que faci suposar que es pugui convertir en la persona amoral i sense escrúpols en la que al final es converteix. Com és que, quan és nomenat alcalde, malgrat la seva inicial bona intenció de fer les coses ben fetes, acaba transformant-se tant?
- A Juan Vargas li donen la Constitució i una pistola (la llei i la força), com a instruments per a dur a terme la seva feina. Relacionar aquests poders que se li atorguen amb les següents frases de Lord Acton (S XIX):
 - "El poder corromp i el poder absolut corromp absolutament."
 - "És essencial limitar l'autoritat, ja que un govern només és legítim si està efectivament limitat."
- Quins són els mecanismes que estableixen les democràcies modernes per tal de limitar el poder dels seus dirigents? Se n'hi podrien afegir de nous? Quins?
- Comentar la següent frase de Winston Churchill: "La democràcia és el pitjor de tots els sistemes polítics, amb l'excepció de tots els sistemes polítics restants."
- La història passa a mitjan segle XX a Mèxic, i reflecteix la situació política del país: un sistema democràtic pervertit en el que es prioritzen els interessos dels seus dirigents, i en el que la situació de la població més desfavorida no interessa a ningú. Quina és la intenció de la pel·lícula, denunciar només el que passava llavors a Mèxic? O és una crítica general dels abusos de poder que es cometien en moltes democràcies?

- Són igual de reprovables, els abusos de poder que es cometien en un sistema democràtic o en una dictadura? Posar exemples de grans abusos de poder comesos en països democràtics i en països dictatorials.
- Valorar el paper de la dona de Juan Vargas en relació a la progressiva degradació d'ell.
- El relat passa en un aïllat, minúscul i miserable poblet, però que no obstant té el seu prostíbul. Quina lectura se'n pot fer?
- Comentar el final de la pel·lícula, la darrera aparició de Juan Vargas. ¿És excepcional, la seva trajectòria, o en la vida política actual es poden trobar casos en alguna mesura semblants? Casos de polítics amb trajectòries més que qüestionables als quals malgrat tot posteriorment se'ls han ofert càrrecs de responsabilitat dintre del món de la política (o en el sector empresarial).
- Quina lectura es pot fer del paper del gringo? És pot interpretar com una al·legoria de l'intervencionisme i de l'espoli dut a terme per part dels Estats Units sobre els països del sud del continent americà?

Suggeriments generals sobre aquest article de la Declaració:

(apartat "La Declaració Universal dels Drets Humans, suggeriments didàctics")

[Article 21. Dret a participar en el govern](#)

■ Fitxes didàctiques a [Cinema i educació](#) (enllaços a fitxes de diferents autors)

■ [Pel·lícules sobre abusos de poder](#)